

k kizárólag
NTOL
gzsírt, mert ez
ges és kiadó!
Benjámín nagyváradi
latt készüli, szigoruan
s előírás szerint.
GIG & HIENZ Cluj
8. Telefon 1-18.

i, Ráthaly, Leővey, Viráz,
szerepeit játssza. Hétfőn
ást.

z heti műsora
gyok! [Sorozat 288]
Nótás kapitány [Lendvai
vendéglátókkal, mérsékelt
284]
Ezüst-irány [Operett-repriz,
szereposztással, Karácsonyi
el, Tompa Bélával, Bányász
am 285]
t 286]

műsora.
tek és szombat, július 10.
ik és utolsó rész, 6 fel-
tek és szombat, július 10.
ore. Szalondrám, 7 tel-
ányzvási. Főszerepben

he Lic-um und Höhere
a mit Öffentlichkeitsrecht
gebillets Lehrkräfte für
stände. Gesuche samt
a bis 1. August an das
Lyceums. — Curato-
ams in Timisoara.

Herman
ok és szálmigyára
Viteazul 26.

gyártmányai: legolcsóbb
akon.
endeléseket
teladónak nagy árked-
t kívánatra mindenkinek

g kiváló

ör

Cal. Regele
Ferd. No 14

A mai szám ára az Uj Kelet Heliappjával együtt 10 lej

Szerkesztőség kiadó-
hivatal és nyomda
Uj-Kolozsvár, St. Baron
1. Pcp. (Brassai-utca) 10.
Telefon: Szerkesztő-
és kiadóhivatal — 2
8. N. Sz. — —
Kéziratok kizárólag a
szerkesztőséghez cím-
szedők. Kéziratokat nem
adnak vissza.

ZSIDÓ-POLITIKAI-NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁR, K Romániában	
Egész évré	850
Félévré	460
Három hónapra	240
Egy hónapra	85
Egy szám ára pályaud- varon és vidéken is 4 lej	
Bukarestben	5.-
Csehszlovákiában	
Egy hónapra	ck 35.-
Egy szám	1-50

1925 július 13 Hétfő Cluj-Kolozsvár * VIII. évfolyam * 158 szám 5685. Thamuz 21

Hajlékot a Tarbutnak!

A legrégebb nemzetek közé tartozunk és történelmünk köbe és pergamentre jegyzett emlékei sajátos kulturánk örök életét hirdetik. Nem ismeri a történet a zsidó nemzet nagy területi hódításait, de ismeri messze generációk, messze földön való meghódítását egy írott mű, a Biblia által, amelynek igazságai és erkölce, ereje és szépsége rápermetezett minden más vallásra. Ebből a mi lelkünkben fakadt kulturánk a forrásához jöttek és jönnek ma is mindazok, akik a világon az igazság és jóság hódításait akarják. És mi ne akarórk a szenvedések poklában megtisztult magunk kulturáját?

Nem volt a múltban és nem is lesz a jövőben, hogy kényre-kezdve elhagyjuk magunkat. Talmudégető máglyák nem tudták elhamvasztani betűkbe konzervált nemzeti egyéniségünket a középkorban és felszabadítást ígérő modern jelszavak sem tudtak beleszedíteni az asszimiláció örvényébe. A Gondviselés akaratából mindig megjötték a magunkraeszmélés pillanatai és ilyenkor a bennünk szunnyadó népi erők iriss lendülettel és gáttörő nekifeszüléssel harcoltak zsidó nemzeti értékek megmentéséért. Most sem fogjuk elhagyni magunkat!

és ime az eredmény: a Tarbutiskola építkezését megkezdték. Megvannak alapjai a liceum épületének, ahonnan zsidó nemzeti műveltség, zsidó erkölcs, zsidó tenniakarás, jövőnk erőssége fog kisarjadni. Nem helyi intézmény lesz, hanem a szűkebb értelemben vett Erdély zsidóságának egyetlen és példátmutató zsidó tanintéze. Szegényes és szűkös viszonyok között mutatta meg a Tarbut, hogy a zsidó nevelés-ügyet milyen vágányra kell hozni. Bizonyos, hogyha épületet kap az iskola, méltót és megfelelő, akkor az ország egész érdeklődése fókuszálni fog iránta.

Az iskola tervei nagystilűek. Az élet iskolája lesz a Tarbut, a héber zsidó nevelés modern centruma, amely önértetes, gerinces, komoly generációt fog adni társadalmunknak. A Tarbut új otthonában végrehajthatja majd azt az átszervező társadalmi munkát, amelyre ma olyan égető szükségünk van. Produktív pályákra előkészítő iskola lesz, dolgozókat fog nevelni a zsidóságnak és rá vár a feladat, hogy nemzeti érzéstől átfűtött dolgozó zsidóságot neveljen Erdély zsidó gyermekeiből.

A kezdet megtörtént. Méltatlan lenne Erdély zsidósága önmagához, ha nem teljes odaadással és nem a legmesszebbmenő áldozatkész-séggel állana oda a kezdeményezőkhöz. Az iskolaépületnek fel kell épülnie minél előbb és az áldozatkésznek sem szabad elhalasztódnia. Aki igaz szívvel vallja magát zsidónak, az nem térhet ki az iskoláért való adakozás elől. A magunk önértetének, a magunk faji örökkévalóságunknak, a magunk felsőbbrendűségének tartozunk azzal, hogy a héber nemzeti kultúra házáat tető alá hozzuk.

Meg kell mutatnunk, hogy anyagi elesett-ségünkben, minden oldalról való zaklatottsá-gunkban is, fel tudjuk emelni szívünket és meg tudjuk vonni magunktól azt, ha kell nél-külözésekkel is, amire kulturánknak szük-sége van.

Nem, nem szabad késlekednünk, nem sza-bad haboznunk, az iskola már épül, az iskola építkezését megakasztani bűn, jóvátehetetlen bűn lenne, véték magunk ellen, önértetünk és zsidó becsületünk ellen. Erdély zsidósága a Tarbut hajlékáért minden erejével, de erején felül is hozzon meg minden áldozatot! Ismét-eljük, anyagiakban érhetnek megpróbáltatá-sok bennünket, de nem szabad, hogy sorsunk-hoz le engedjük magunkat sülyeszteni!

„Ujság“ címmel ismét megjelent az „Az Ujság“ Kóbor Tamás megtagadja a közösséget Beniczkyvel

(Budapest, július 11. Az Uj Kelet tudósítójától.) A magyarországi ujságírók egyesületének tegnap megtartott közgyűlésén az elnök bejelentette, hogy az „Az Ujság“-ot, amelyet Beniczky ismeretes cikke miatt annak idején betiltottak, vasárnap reggel „Ujság“ címmel újból meg fog jelenni. A közgyűlést megelőző választmányi ülésen Kóbor Tamás, az „Az Ujság“ fő-szerkesztője kijelentette, hogy sem magát, sem lapját sohasem azonosította Beniczky nyilatkozataival.

— Ezzel a kijelentéssel — mondotta Kóbor — tartozom annak a felfogásnak, amely-t mindenkor vallottam és vallani fogok. Az államfővel, mint az állam legfőbb tekintélyével szemben az ország minden polgárának a legnagyobb tisztelettel és hódolattal kell viseltetnie. Egyben legmélyebb sajnálatomat fejezem ki afelett, hogy olyan politikai események következtek be, amelyeket előidézni nem volt szándékomban és amelyeknek bekövetkezését a legnagyobb megdöbbenéssel fogadtam.

Kóbor Tamás nyilatkozata a sajtó és a politika köreiben nagy feltűnést keltett. Budapest, július 11. Az „Ujság“ ismét első évfolyam, első számmal jelent meg. Mint felelős szerkesztők Agay Béla és Keszler József jegyzik.

Megjelennek a zsidókat védő lengyel rendeletek A zsidó iskolák héber nyelven tanulhatnak. Felfüggesztik az egyetemi korlátozásokat

(Lemberg, július 11. Az Uj Kelet tudósítójától.) A „Wiek Nowy“, a lengyelországi zsidó kisebbség és a kormány között lezárult tárgyalásokról újabbant jelent, hogy a leg-közlebbi napokban több kormányrendelet fog megjelenni, amelyek a zsidó polgárokkal szem-ben követendő adminisztratív eljárásokat sza-bályozzák. A rendeletek közül a legfontosab-bak a következők:

ujra visszahelyezik hivatalukba.
8. A zsidó képviselők parlamenti klubjának jogában van azokat a tisztviselőket megnevezni, akiket az állami állásokra jelölni kíván.
9. A közoktatásügyi minisztériumban külön ügyosztályt szerveznek a zsidó oktatásügyre.
10. A korcsmaengedélyek revízióját öt évre felfüggesztik.

1. A zsidó hitközségeknél a jövőben nem lesz kötelező a lengyel nyelv hivatalos használata.
2. A zsidó hitközségek autonómiát kapnak.
3. A zsidó iskolák szabadon választhatnak a jiddis és a héber oktatási nyelv között.
4. A zsidó kereskedők és iparosok állami hiteleket fognak kapni.
5. A Lengyel Nemzeti Bank kormányzó-tanácsába a zsidó kisebbség is be delegálhatja képviselőit.
6. Glonbinski közoktatásügyi miniszter ren-deletét, amely a zsidó hallgatók számát az egyetemeken korlátozza, felfüggesztik.
7. Azokat a tisztviselőket, akiket zsidó val-lásuk miatt az állami szolgálatból elbocsátottak,

A „Wiek Nowy“ jelentését hivatalos hely-ről eddig még nem erősítették meg és ezért a fent közölt rendeletekről szóló hirt egyelőre fentartással kell fogadni.

Gaillaux Németország ellen

Páris, július 11. A Sarthe-megyei szenátor-választáson Gaillaux programbeszédet mondott, amelyben hibáztatta, hogy Németországtól ezer-kilencszázötvenkilencben nem kértek kártérítést, hanem engedték, hogy jóvátételi kötelezettségeit hosszú időre kitolja és ezalatt az idő alatt nem-zeti vagyónát külföldre csempéssze. Ezután a kormány pénzügyi politikáját vázolta. Gaillaux megválasztását bizonyosra veszik.

Megrándult a bokám

Inaim jobb bokán az elmúlt vasárnap délután 6 óra néhány perckor megrándultak. Azóta botra támaszkodva, kifordított talpakkal, mint valami nilusmenti krokodil húzom magam, vagy lábujjhegyen tipegek komikusan kedves, parkettre illő mozdulatokkal. Olykor azonban izmaim közé heves fájdalom nyilall és ilyenkor jobb lábamra támaszkodva, saját tengelyem körül forgok, ingyenes cirkuszi produkciót mutatva az utca nagyérdemű közönségének.

Barátaim és jóembereim megszólítanak, részvét ömlik felém az ajkáról és a szemekből. Ilyenkor tudja az ember, hogy még sincs magára hagyatva. Aprólékosan kutatták, kérdezik, hogy-mint történt? Orvosságot ajánlanak: kámfors szeszt, mályva-teát, gyömbéres hánytatót, foghagymás dörzsöléseket a fájó testrésze. Nem mondhatom el egyenként mindenkinek hogyan kezdődött, ehhez beszédes kedvre lenne szükségem. Írásban adom tehát tudtukra a drága, jó résztvevő embereknek, hogy a dolog így esett:

Mentem a Haggibborral egyesült cserkészek és Tarbut-tornászok évzáró ünnepélyére a sétátra. A nap — egészen kivételesen — erősen lesütött. Benéztem a hid felől a kertbe: tele volt jól öltözött, kicsinosított emberekkel, akik verejtékes homlokkal és fényes arcokkal mosolyogtak egymásra, nyilván dicséretgötték egymást, ahogy már ez az ilyen alkalomkor kötelező.

Mondom magamban:

— Dehogy megyek ide! Minek is feszélyezzem magam, esetleg olyan helyzetbe jutok, hogy udvarolnom kell és éppen olyan emberrel kerülök össze, akinek udvarolni, vagy akivel udvaroltatni izzadságos dolog. Inkább megyek lehátra.

Igy jutottam el a strandra.

A víz hideg volt. Ki kívánhatja, hogy a csapadékos, didergő napok után a kedvemért langyosra melegedjen? Mindazonáltal habozás nélkül beleugrottam a nagymedencébe és a baj megtörtént. Bal-lábam a mély vízben nem szuperált, egyáltalában nem vehettem hasznát, mert amikor tempózni akartam vele, a szemem szikrát hányt. Kinyujtva, mint sebzett béka lába, mint slepper a gőzös után húzódtam utánam.

Kint leültem a homokba és néztem a bokát, amely szinte szemlátomást duzzadt. Ha hozzáértem a kezemmel, fájt, ha megfordultam, makaacsul nem akart velem fordulni, ha kinyujtani akartam, mintha a készülő merényletet jelezte volna, hirtelen szurást éreztem az agyamban. Talpam azonban ép és görcsmentes volt, valahogy mégis rá tudtam állani és kocsin hazajutottam.

Itthon még abban a hitben voltam, hogy hülés ért és meleg borogatásokkal dédelgettem dagadt bokám. Nem használt. Gondoltam, valami kifricamodott benne. Így hát másnap fogorvoshoz fordultam, egyik jó barátomhoz, hogy prakszissával — mondom — majd csak helyrerántja valahogy bokám egyensúlyát. Letapogatta, kimérte, hőmérővel hűsítette, megkopogtatta, hallgatóval kihallgatta.

Foghuzót nem szedett elő.

— Szóval, hülés — mondom szomorun.

— Szóval, rándulás — adta vissza.

— Szóval, nem fogsz húzgálni!

— Szóval, nem. Eredj haza, fekdj le és rakjál dunszt-borogatást rá és addig maradj otthon, amíg csak a dagadás le nem lohad. Azután is csak a legszükségesebb utat tedd meg, keress lehetőleg ülő munkát és ha ülsz, tedd föl a lábad egy másik székre.

— És ha a másik széken a primadonna ül, aki jobb kritikáért jött?

— Tedd az élébe!

Egy napig türelmesen olvastam otthon, de tovább nem bírtam. A daganat visszahúzódott kissé, hegymászó botomra támaszkodva lejttem a városba.

Az első ismerősöm, akivel találkoztam, autón jött. Nagy tisztelőm és buzdító. Máskor, ha összekerültünk, mindig reklamáta, miért nem írok többet, hosszabb regényt, vígjátékot, verses szatírákat azokról, akik érdemtelenül, az életet meg nem értőnek élnek gazdag gondtalanságban. Mindig azt hitte, valamiféle szociális érzésű ember vagyok, de úgy látszik belülről és alapjában véve én is „velük“ tartok. Hiszen jó, jó — szokta mondani — meggyőződés dolga és nem bűn, ha valaki gazdag, de az értelmetlen pénzeszsák tudja legalább, milyen csunya dolog kultúra nélkül kinyújtzkodva végighenyélni az életet.

Kioktatott sok szeretettel magasabb földadataimra. Jóbarátom megállította a gépkocsit.

— No, mi van?

— És arca, hosszúra nyúlt a rémülettel.

— Megrándult.

— Hol?

— Részint a strandon, részint a bokámon.

— De ön egészen lesorványodott. Talán otthon kéne maradnia. Semmiesetre sem tesz jót, ha ön ezzel a beteg lábával fönt jár és ha fönt jár, nagy baj, hogy nem kocsin jár.

Örültem a résztvevő szavaknak, de még jobban annak, hogy embereimből nem a „Bildungsphilister“, hanem a jó fiú beszél. Itt áll az autója — gondoltam — egy anekdotával rávezetem a szándékomra, hogy tudniillik, vigyen el a műhelyemig. És elmondtam Izabella volt osztrák főhercegnő esetét a pezsonyi mosónővel.

A főhercegnőt valamelyik nőegylet díszelnőknéjévé választotta és felkérte, hogy jöjjön el az elnökség tagjaival a nyomortanyákra és győződjön meg személyesen, milyen nagy szükség van az ő jószívására.

Első utjuk a Zuckermandl nevű proletár városnegyedbe vitte őket. A hölgybizottság egy mosónőhöz lépett be, ahol a sok apró gyerek közül az

egyik átkelendő ordított.

A szegény asszony nagyon megdöbbent az előkelő látogatók láttára. Engedelmet kért, hogy ilyen állapotban van, dadogva mentegetőzött és szidta a komisz kis gyermekeket, akik rosszallásáért miatt meg kellett vernie.

— De asszonyom — szolt méltatlankodva a főhercegnő — tanulja meg, hogy nem vernek egy gyöngye gyerekeket. Ha rosszalkodik, akkor vonja meg tőle egyszerűen a desszertet.

Vártam, hogy elérte, mire célzok. Hogy ne adjon nekem tanácsot, hanem adjon egy kis helyet az autóján és vigyen.

Jót kacagott.

— Hiába, a humora elpusztíthatatlan. Gratuláljak!

— És az autó már meg is indult.

— Jobbulást kívánok! Isten vele! Ne járjon sokat!

— Köszönöm, nagyon köszönöm!

Nagy megerőteltésembe került, hogy elpusztíthatatlan humoromat megtartsam. (sz. i.)

Egy marosvásárhelyi jósnő jövődölései az új zsidóországról és a fekete esztendőről

Látogatás a székelyföldi Thébes asszonyánál

(Targul-Mures-Marosvásárhely, július 11. Az Uj Kelet tudósítójától.) Lefüggönyözött ablakok mögött, félhomályban ül velem szemben a marosvásárhelyi Pithya Bednay Rózi, vagy másnéven „Madame Thebes világi jósnő“. Kis kerek asztalon többszörösen átjátszott kártyát tereget.

— Uram, az ön jövője nagyon zavarosnak látszik. Egy asszonnyal fog találkozni... Nem vár levelet?... Hosszabb útja lesz... Óvakodjon a rossz emberektől, csalódás fogja érni. A határon innen, a határon túl, hadügy...

— Kérem én eleget tettem katonai kötelezettségemnek.

— Ezt mutatja a kártya, feleli egykedvűen Thébes asszony és már forgatja is tovább a lapokat.

— Nem volna szives valamit a multamról mondani?

— A múlttól nem beszélek csak ritkán és kapcsolatosan a jövőddel. Minek is, multját mindenki ismeri. Igazat adok neki.

(A Bolyaiak és Madách leszármazottja)

Látom kedvetlenül csinálja, közbevágak: Miután jövőm horizontján zavaros jelenségek mutatkoznak, nem jó volna inkább valami politikai szenzációt?... Mondjuk a Bratianu-kormány bukását...

Felfigyel, bizalmatlanul függeszti rám kérdő szemeit.

— Ujságíró?

— Az.

— Melyik lapról?

Megmondom. Pillanatok alatt arcán kellemes meglepetés jelei mutatkoznak.

— Már régen vártam magukat — mondja Thébes asszony — fontos jóslataim vannak az új Zsidóországról.

— Mióta foglalkozik jövőmondással?

— O, már nagyon régen. Tizenöt éves koromban megálmodtam, hogy Minerva istenasszony jósnő leánya leszek. Nemesi családból származom és családfamát hetvenhét ősig tudom visszavezetni. Közöttük vannak a Bolyaiak, Madáchok...

— Tessék elhinni, nagyon komoly dolog a jóslás — folytatja. Egyesek hitetlenkednek, pedig már a mitológiai időkben is megjósolta Cassandra a trójai háborút. Nagyon sok jóslatom teljesült be eddig. Megjósoltam Lenin halálát, Károly királyét, a marokkói háborút és a kínaiak fellázadását az idegenek ellen...

(Jóslat új Zsidóországról)

— Milyen fejlődést jósol a most épülő Zsidóországnak?

— Tessék várni, írásba foglaltam, felolvasom önnek. Szeretném, ha jóslatomat a cionista világkonferencián felolvasnák.

Amint beszélt, egy csomó ujság lap közül lázasan keresgéli írásba foglalt jóslatát. Már olvassa is.

— Történelmileg nagy jelentőségű messiás jövő vár reá. Társadalmi rendileg demokratikus, megújított világnézettel, majd monarchikus államformára leng át. Ázsiai jelentőségű ország lesz, de a szomszédos népek által gyűlölt. Egy nyugtalan szomszédja zavarja. Az angol fenhatóság erős kézen tartja és nem akarja független állami szabadszárnyára bocsátani. Vallása a Jehováizmus, amely az idők folyamán reformálódik és ebből vallási és

kulturharok támadnak társadalmi életben. Milli társi szervezkedése nélkülözhetetlen lesz. A világ pénzüciacán nagy jelentőségre tesz szert. Produktivitása Európára és Kelet felé Japánig nyomul. Az országban nagy petroleumforrásokat és északon nagytömegű rádiumot fognak felfedezni. Politikáját jellemezni fogja a sokoldalúság és az erős faj jelleg.

Amint olvas, néha szünetet tart és jelentőségteljesen emeli rám szemeit. Hosszabb szünet után folytatja:

— Az új ország első nagyembere Adolf keresztnevű lesz, aki németországi zsidó szülők leszármazottja. Ezt az embert második Leninnek fogják honában elnevezni. És miként megengedett szellemnek, hogy első Lenin halálát megjósoljam, úgy kompetens lehetek a második Lenin megszületésének hírének adni.

Mikor befejezi palesztinai jóslatát, felteszem a kérdést:

— Meddig marad uralmon a liberális kormány?

— A liberálisok még jobban meg fognak erősödni — mondja a modern Pithya, a kormány távozásáról egyelőre szó sem lehet.

„(Nem rezonál az agyam...)“

— Beszéljen kérem a riff kabilok háborújáról, Kínáról, és Szovjetországról. Meddig marad uralmon Horthy?

Látom, hogy az egymásra zúfolt kérdések keletlenül érintik.

— Tessék felinni, ezekre majd holnap válaszolok. Most nem rezonál agyamban a látóki szikra...

Néhány marosvásárhelyi lapot tesz elém.

— Itt vannak a jóslataim Oroszországra és a távoli kelet eseményeire. Ezek mind bekövetkeztek. Szovjetországnak nagyon súlyosan esik a világpolitika serpenyőjébe. Jól teszik a nyugati hatalmak, ha ezzel komolyan számolnak.

Nagyon fontoskodva beszél. Látszik rajta, hogy állandó kontaktust tart fenn a napi eseményekkel. Kérem, hogy jóslatait ne a nagy általánosságban mondja el, hanem lehetőleg idő meghatározással.

Hát tessék jegyezni szerkesztő ur. A most következő eseményeket az 1950-es évekig a következőkben jósolom: Szüntelenül haladunk egy új világkatasztrófa elé. A japánok konfliktusba fognak keveredni Amerikával. 1929-ben egy hármasszövetség alakul és elvont szemeim az oroszokat és a németeket látják baráti ölekezésben. 1926-ban az eddiginél egy nagyobb arányú pénzzuhanás fog bekövetkezni a világpiacon. Különösen a román valuta fog erősen csökkenni.

(1930 a fekete esztendő)

A világ nem tud megnyugodni. 1930 a fekete esztendő. Az ezt megelőző két évben Románia foglalkoztatja a világot. Konfliktusba keveredik két szomszédos állammal. Hadseregeket látok elvonulni Románia keleti és nyugati határain. Erdély ebben a küzdelemben nem lesz hadszíntér, de a háborús nyomorúságok nagyon meg fogják viselni. 1931-ben Magyarországon forradalom.

Nézem madame Thébes arcát, amint a nagy katasztrófális idők bekövetkezését jósolja. Mozgó ajkai körül kemény vonások heletkeznek; aztán meg-

— Ezek az 1936-ban új esztendőben. De 1950-ig születik az Uj esztendő, az új esztendő, az új esztendő.

Elköszönök: elsőszobában három más mellett, várjanak. Az ajtóban — Aztán ez

A

Churchill p... alsóházzal, hogy telések tekintet Balfour-jegyzék. Az ilyen távira tan szokták át Churchill kijel egész európai gol kormányra esetleg gazdasá fektetni a győ a szövetségköz

A Balfour fontos engedni hiszen Balfour esetre ajánlott ságok ilyen er ha Franciaors lásáról és az Németország mint harmad dult meg kor az angol kor ményeket és Balfour-jegy

Balfour Anglia jóval linget hitelez csak ötszázal évenként 100 tuk. Ehelyet szövetségesei kap egyelőre több 38 mill fizet az ang tól felvett h

A francia az angol kö hi olyan na Churchill és arra az állás gol pénzügy mint 2000 mert ezekb esik csak O seje óta az tokat Orosz

Az adós könnyű meg jük külön a ján igénybe gol gyarak valóban kie pedig olyan zett: és am tot. Anglia hetne csak de a 60 n összes volt eleinte 23

Akkor teh vesszük szá szen másfé lék kamatt zaléki er Egyesült gezeve: An követel ö amennyive Államokna ország 680

Hiába vetlenül é ajánlat na Államok k az angol l félni attól desének n amely fell dasági éle

fogjuk soha feladni függetlenségünket. A jövőbenek földet vesznek drága pénzen, mert külföldi gazdag zsidók segítik ebben őket. De mi, hogy a földnek idegenkézre való jutását megakadályozzuk, szövetkezést alapítottunk és egy agrárbankot, hogy ez vásárolja meg az arabok által eladott területeket. Sohasem fogunk belenyugodni a Balfour-deklarációba. De az angol uralomtól, sajnos, nem várhatunk semmi jót, hanem a népszövetség...

— És Plumer lord?
— Plumer lord kormányzósága alatt talán

meg fog változni a helyzet. Talán nem fog bennünket, arabokat, idegenekként kezelni. Gondoskodni fogunk arról, hogy Plumer megismerje a valódi helyzetet és jelentést tehessen róla illetékes helyen.

Elbucusztam.

A sejk felállott és elkísért a küszöbig. Ott állva maradt. Állt egyenesen és mereven, mint egy elszáradt fiatal pózna a régi világ romjain, amely nem veszi észre, hogy szorgos kezek körülötte már építik az újvilág magasba törekvő falait.

Görögországban

halállal büntetik az állami pénzek elsikkasztását

(Athén, július 11. Az Uj Kelet tudósítójától.) A minisztertanács ma délelőtt kezdte meg annak a törvényjavaslatnak a tárgyalását, amely az állami pénzek elsikkasztását halállal kívánja büntetni. A bíróság, amely a bűnösök felett ítélni fog, három katonatisztből és három esküdtből fog állni. Az új törvénynek visszaható ereje lesz.

„A meseországot már nem lehet kiaknázni“

Lord Birkenhead beszéde Indiáról

(London, július 11. Az Uj Kelet tudósítójától.) A felsőház ülésén lord Birkenhead megtartotta régen várt beszédét az indiai helyzetéről. A karzatok zsufolva voltak, különösen sok hindu férfi és nő jelent meg nemzeti viseletben, akik némán hallgatták végig a konzervatív párt vezérének beszédét.

Birkenhead lord kijelentette, hogy az indiai nacionalisták tévednek, ha azt hiszik, hogy Angliának még mindig olyan fontos India. Régen elmúlt az az idő, mikor ki lehetett használni a keleti meseországot. Az indiai nacionalisták egyébként nem is kívánják, hogy Anglia teljesen visszavonuljon Indiából, bár ezt

könnyen megtehetné, mert a visszavonulás számára nem volna veszteség, sőt ellenkezőleg: gazdasági nyereséget jelentene. Az angol kormány kész olyan javaslatot fontolóra venni, melyek mögött a hindu nép tömegei állanak. Nem szabad azonban elfelejteni, hogy India sem nemzeti, sem vallási szempontból nem egységes. Kilencféle vallás és százharmincféle nyelv van a dominiumban. A goudhisták nem hivatkozhatnak Indiára, mert a nép egy része áll csak mellettük, az a rész, amelyet nem lehet összetéveszteni az indiai nép széles rétegével. Birkenhead beszéde után a felsőház áttért a pénzügyi javaslatokra.

Körülkerítik Munteanu rablóvezérét

Stefanescu tábornok személyesen vezeti az üldözést

Bukarest, július 11. Stefanescu tábornok a csendőrség parancsnoka Vulkánba utazott, hogy Munteanu és Tomescu banditák elfogatására teendő intézkedéseket személyesen megtegye. Ma délután telefonon jelentette a belügyminisztériumnak, hogy a banditák üldözői jó nyomok vannak és minden remény megvan arra, hogy a két vezért letartóztatják. Megtették az intézkedéseket arra vonatkozólag is, hogy a banditák ne szökhessenek át Erdélybe.

„Nem láttam mást, csak vért...“

Az Angerstein-bűnpör tárgyalásának harmadik napja

(Berlin, július 11. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az Angerstein bűnyügyében lefolytatott tárgyalás napján ismét tanukat hallgattak ki. Angerstein apatikusan ül a vádlottak padján, csak néha szól halkán egy-egy megjegyzést. Az egyik tanu többek között elmondja, hogy az áldozatok egyike meggyilkolása előtti napon rosszat mondott Angersteinra.

— Ez teljességgel lehetetlen — veti közbe a vádlott — engem általában szeretett a környezetem.

A tanuk között leginkább azok szerepeltek a mai napon, akiknek hozzátartozóit Angerstein meggyilkolta. Drámai jelenetek játszódtak le ez alkalommal. A meggyilkolt Kiel apja elmondta, hogy a fia Angersteinről mindig a lehető legjobbat mondotta, azonban az utóbbi időben mintha megváltozott volna a róla alkotott véleménye. Gyakran ismételte, hogy Angersteinnek nem lehet hinni, nincs egy igaz szava, nem hisz istenben és bizalmatlan az emberekhez.

E szavaknál a vádlott felállott:

— Valóban ezt mondotta az ön fia?

Tanu: Igenis ezt!

Vádlott (fejét csóválva): Szinte lehetetlen! A már tegnap kihallgatott Otto Darr, a meggyilkolt kertészlegény apja, a következőket vallotta:

— Fiam, a gyilkosság napján, körülbelül egy órát késétt. Mély álomban aludt és nem is akart felkelni. Amikor felébredtettem, elmondotta, hogy borzasztó álma volt, ő azonban nem törődik sokat az álmaival. Amikor

anyja megkérdezte tőle, hogy mit álmódott, a fiu unottan mondotta: „Nem láttam mást csak vért, vért és vért.“

Ezek voltak utolsó szavai, amiket anyja később meggyilkolt gyermekétől hallott.

A többi tanu elmondja, hogy Angerstein hétfőn, a gyilkosságot követő éjjel nyugodtságot színel.

A többi tanu úgy vallott, hogy Angerstein családi élete meglehetősen nyugodt volt. Anyját azonban megállapították, hogy Angerstein anyósa mindig nagyon nyomott hangulatban járt-kelt a városban. Angerstein testvérbátyja azt vallotta, hogy testvérenek házassága egészen jó volt és csak anyósával voltak konfliktusai.

A tárgyalás további során felolvasták az orvosi jelentést, mely közölte, hogy Angerstein, amikor a kórházban volt, balkezével mindig a takaró alatt motoszkált és állandóan vigyázni kellett rá, hogy sebére le ne tépje a kötést.

Angerstein feleségének kezelőorvosa elmondta, hogy ő 1922-ben megállapította, hogy az asszonynak vérébaja van. Angerstein ekkor kijelentette, hogy felesége őt is inficiálta. Ebből az orvos arra következtetett, hogy Angerstein családi élete nem boldog.

A tanukihallgatást holnap folytatják.

Könyvismes
tartós
munkát
készít

KOHÁNYI
kártyos

Str. 8. Baritiu (Malom-u.) 12

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bansági zsidóság napilapja
Szerkesztők: Giszkalay János és dr. Marton Ernő
Felelős szerkesztő Dr. Marton Ernő
Előfizetési árak: Egy hónapra 85 lel, negyedévre 240 lel, félévre 460 lel, egész évre 850 lel.
Az Uj Kelet cikkeinek utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

A mai naptár

Vasárnap

5685. Tamusz 20.
1925. július 12.

Hétfő

5685. Tamusz 21.
1925. július 13.

Tamusz 20.

Ma minden sziv egy szent virágkehely
És sóvárogva mind, elébed nyílnak,
Ugy száll belőlük hódolat feléd
Miként virágkehelyből száll az illat.

Halott vezér, halott zsidó király
Ma Döblingben félereznek a hantok
A lelkek jönnek, s milliók során
Végig tekintesz, győzelmes parancsnok.

Halott vezér, halott zsidó király
A milliók, mind, hódolatra jöttek
Halott király, — az élet katonái
Parancsod lesve állunk mind körülötte.

g. j.

— Herzl emlékmafiné Kolozsváron. Az Aviva és Barisszia szervezetek kolozsvári csoportjai július 19-én délelőtt fél 11 órai kezdettel megtartandó matiné keretén belül röjják le kegyeletüket a cionizmus első vezéré, Herzl Tivadar iránt. A matiné műsora kitűnően van összeállítva. A részletes műsora az „Uj Kelet“ keddi számában közöljük. Jegyek elővételben a Zsidó Nemzeti Szövetségéknél máris kaphatók.

— A marosvásárhelyi héber óvoda évről vizsgálja. A marosvásárhelyi Debora kultúregyesület évek óta szépen fejlődő héber óvodát tart fenn. Az óvoda jelenlegi vezetője Hirschhorn Rifka óvónő. Az apró növendékek vasárnap tartották évről vizsgájukat tizenkét számból álló műsor keretében. A műsor fénypontja a Makkabeusok című színjáték volt, amely nagyszerű ének- és táncszámokkal volt egybekötve. Az évről vizsgán megjelent nagyszámú közönség meleg óvációban részesítette a fāradhatatlan és feladat magaslátán álló óvónőt. A Debora egyesület részéről Gerson Mátyásné elnöknő köszönte meg az óvónő lelkes és oadaod működését.

— Kegyelem a Moszkvában halálraítelt német diákoknak. Moszkvából jelentik: A központi végrehajtóbizottság elhatározta, hogy a halálraítelt három német diáknak: Kindermannak, Ditmarnak és Wolschnak kegyelmet ad. Ez a kegyelmi határozat megnyugtatóan fog hatni a német közvéleményre.

— Fedák Sári — negyvenkilencéves. Budapestről jelentik: Fedák Sári, aki néhány nappal ezelőtt Karlsbadba utazott, tegnap töltötte be negyvenkilencedik születésnapját. A világfürdő nemzetközi közönsége ebből az alkalomból meleg ünneplésben részesítette a híres magyar színésznőt.

— Egy zsidó iskola abszoláló vizsgája. Marosvásárhelyről jelentik: A marosvásárhelyi zsidó iskola talán az egyetlen intézet egész Románia területén, ahol az új középiskolai törvény alapján ez évben felállította az elemi iskola hetedik osztályát. Az osztály tizenkilenc növendéke a napokban tette le abszoláló vizsgáját, amely szép eredménnyel végződött. Őt növendék általános, tizenkettő pedig jó

Kristály Kereskedők figyelmébe! **Cluj**

Nagybani festésnél árengedmény! **Telefon**

kelmefestő, vegytisztító és gőzmosó-gyár **5 0 0**

Estünk szintartóan adju-ztálva bármilyen színű végáru at fejkendőket, pamut- és gypju ton lav.

jegyzési
Puia Jer
general-in
kijelentett
minden va

— Cs
meg. Buc
napi száma
Csernyák
letéből és
röl ezzel

Csernyákot
ítélte ugya
gálati fogsá
badlábrahel

azzal a meg
kormány ki
fogságban n
bezett és k

bíróság el
kiengedték
rint nem tu

hogy megszá
sem felel m
mintha itt

Csernyák a

— Kac
Budapestről

czány Géza
amelyről a
„Szózat“ és

ben többek
Tisza István

hogy negyven
nak. Kaczián

feljelentést t
Tordai Adorján

Endre és Ler
óta huzódik

gyalást tartott
A vádlottak

czány Gézát
és hogy Tisza

Vállalkoznak
hogy Kacziány

kebe való el
Viszont Kaczi

tént szereplésé
gatását kéri

tást nem ellen
ben elrendelte

* Dollár,
lej átutalások

gad és azt. é
tatja Magyar

tökelegesebb
Bank Budapest

Alapítási éve:

— Nagy
kában. Newyo

munkások tisz
vel szemben a

leszállításra kés
kijelentette, h

Amennyiben a k
a világ legnagyobb

— A Tisza
pontját. Szeged

— mint előre m

rel emelkedett és

ujabb áradás na

Tisza felső szak

az áradás ott is

tegnap érte el és

rendkívül mérsék

következik, amely

gyors és valószínű

vesz igénybe.

— Jónak
termés. Budapest

minisztérium hivat

az esős időjárás k

termés a búzánál

másfélmillió, az

nyolcszázezer mázs

burgonya, a tenger

az ipari növények

— Németh Má

pesten. Budapest

Magyarországból el

aki tavaly óta a

tozik, tegnap nagy

rosi színházban.

operában lépett f

nekelte.

IREK

mes ordály! és bunsági zsidó
y János és dr. Marton Ernő
r. Marton Ernő
hónapra 85 lel, negyedévre
460 lel, egész évre 850 lel.
utánnomását csak a forrás
engedjék meg.

ni naptár

sánap

Tamusz 20.
július 12.

Hétfő

Tamusz 21.
július 13.

isz 20.

gy szent virágkehely
d, elébed nyilnak,
hódolat feléd
tyből száll az illat.
tt zsidó király
léreznék a hantok
s milliók során
széles parancsnok.
t zsidó király
dódotra jöttek
az élet katonái
lunk mind körötte.
g. j.

tiné Kolozsváron. Az
vezetek kolozsvári cso-
lelőtt fél 11 órai kez-
né keretén belül röjják
mus első vezére, Herzl
müsora kitűnően van
műsört az „Uj Kelet“
k. Jegyek elővételben a
gnél máris kaphatók.
lyi héber óvoda év-
svásárhelyi Debora kul-
épen fejlődő héber óvo-
oda jelenlegi vezetője
Az apró növendékek
vizsgájukat tizenkét
ében. A műsor fény-
című színjáték volt,
és táncszámokkal volt
vizsgán megjelent nagy-
óvációban részesítette
data magaslátán álló
ület részéről Gerson
te meg az óvónő lel-

zkvában halálraírtelt
zkvából jelentik: A
ég elhatározta, hogy
t diáknak: Kinder-
olschnak kegyelmet
ozat megnyugtatóan
ményre.

negyvenkilencéves.
k Sári, aki néhány
utazott, tegnap töl-
k születésnapját. A
nsége ebből az al-
n részesítette a híres

absolváló vizsgája.
marosvásárhelyi zsidó
egész Románia terü-
rvény alapján ez év-
la hetedik osztályát.
ke a napokban tette
ép eredménnyel vég-
tizenkettő pedig jó

Cluj
Telefon
500

jegyzési bizonyítványt kapott. A vizsgákat vezető
Puia Jeromiu tanfelügyelő és a jelenlévő Pacula
general-inspektor elismerésének adtak kifejezést és
kijelentették, hogy a növendékek alapos készütsége
minden várakozást messze túlhalad.

— **Csernyák nem a börtönből szökött meg.** Budapestről jelentik: A „Magyarország“ teg-
nap számában feltűnő helyen hirt közöl arról, hogy
Csernyák Imre megszökött a bécsi törvényszék épü-
letéből és utban van Amerika felé. Hivatalos hely-
ről ezzel kapcsolatban ma azt jelentik ki, hogy
Csernyákot annak idején hathavi szigorított fogságra
ítélte ugyan a törvényszék, de ezt az időt a vizs-
gálati fogsággal kitöltöttnek vették. Csernyák sza-
badlábrahelyezése ellen akkor az ügyész felebezzett,
azzal a megokolással, hogy Csernyákot a magyar
kormány kikéri. Csernyák ilyen módon továbbra is
fogságban maradt. Később azonban Csernyák feleb-
bezzett és kérte szabadlábrahelyezését, amit a felső-
bíróóság el is rendelt és ilyen módon Csernyákot
kiengedték a fogházból. A bécsi rendőrség ezidőse-
rint nem tudja tartózkodási helyét és az is lehet,
hogy megszökött Ausztria területéről, de semmiesetre
sem felel meg a „Magyarország“-nak az a híre,
mintha itt kalandos esetről volna szó, és mintha
Csernyák a börtönből szökött volna meg.

— **Kacziány Géza rágalmozási pöre.**
Budapestről jelentik: A csendőrlégénység előtt Ka-
cziány Géza dr. ismeretterjesztő előadást tartott,
amelyről a „8 Órai Ujság“, „Budapesti Hirlap“,
„Szózat“ és „A Nép“ tudósítást közölt és amely-
ben többek között azt írták, hogy Kacziány Géza
Tisza István grófról előadása során azt állította,
hogy negyven millióért eladta az országot a zsidók-
nak. Kacziány Géza dr. rágalmozási vétsége címén
feljelentést tett a cikkeket írói: Nadányi Emil dr.,
Tordai Adorján dr., Szombathy Kálmán, Zsilinszky
Endre és Lendvai István ellen. A per három év
óta húzódik és végre az ügyben ma délelőtt főtár-
gyalást tartott a büntetőtörvényszék Schandl-tanácsa.
A vádlottak védői bizonyítani akarják, hogy Ka-
cziány Gézát a MOVE borsodi fiókjából kizárták
és hogy Tisza-ellenes támadása tényleg megtörtént.
Vállalkoznak a védők annak a bizonyítására is,
hogy Kacziánynak a Tanszer-üzem igazgatói szé-
kébe való előléptetése nem egyenes uton történt.
Viszont Kacziánynak a Károlyi-kormány alatt tör-
tént szereplésére vonatkozólag Pekár Gyula kihall-
gatását kéri. Miután Kacziány védője a bizonyít-
ást nem ellenezte, a bíróság azt egész terjedelmé-
ben elrendelte és a főtárgyalást elnapolta.

* **Dollár, angol font, svájci frank és román lej átutalásokat, kamatozó folyószámlára elfogad és azt évi 32% és 36% között kamatoztatja Magyarország békebeli legtekintélyesebb, tőkelegerősebb és legmegbízhatóbb bankja: a Róth Bank Budapest, VI., Vilmos császár-ut 45. Alapítási éve: 1906.**

— **Nagy bányászstrájk készül Ameri-
kában.** Newyorkból jelentik: Az amerikai bánya-
munkások tizszázalékos béremelést követelnek, ami-
vel szemben a tulajdonosok huszszázalékos bére-
leszállításra készülnek. A szénmunkások képviselője
kijelentette, hogy a strájk elkerülhetetlen.
Amennyiben a konfliktust nem sikerül elsimitani,
a világ legnagyobb strájkja következik el.

— **A Tisza elérte legmagasabb áradási
pontját.** Szegedről jelentik: A Tisza tegnap óta
— mint előre megállapították — husz centiméter-
rel emelkedett és ezzel elérte kulminációját. Az
újabb áradás nagyobb károkat nem okozott. A
Tisza felső szakaszáról érkezett jelentések szerint
az áradás ott is megszűnt. A legmagasabb pontját
tegnap érte el és azóta felső részén az emelkedés
rendkívül mérsékelt volt. Ezután már az apadás
következik, amely azonban semmiesetre sem lehet
gyors és valószínűen három hétnél is több időt
vesz igénybe.

— **Jónak ígérkezik a magyarországi
termés.** Budapestről jelentik: A földművelésügyi
minisztérium hivatalos jelentése megállapítja, hogy
az esős időjárás kedvez a veteményeknek. Az idei
termés a búzánál közel harmadfélmillió, a rozs-
nál másfélmillió, az árpánál egymillió és a zabnál
nyolcszázezer mázsával lesz több a tavalyinál. A
burgonya, a tengeri, a szőlő, a takarmányfélék és
az ipari növények termése is jónak ígérkezik.

— **Németh Mária vendégszereplése Bu-
dapest.** Budapestről jelentik: Németh Mária, a
Magyarországtól elszármazott híres operanékeső,
aki tavaly óta a bécsi Staatsoper kötelékéhez tar-
tozik, tegnap nagy sikerrel vendégszerepelt a Vá-
rosi színházban. A művésznő a „Norma“ című
operában lépett fel, amelynek szövegét olaszul
írta.

**Oroszország revízió alá veszi
a cionizmussal szemben elfoglalt álláspontját**

Moszkvában palesztinai kivándorlási iroda létesül

(Riga, július 11. Az Uj Kelet tudósítójától.)
A napokban a városban időzött B. Schor, a moszk-
vai zeneakadémia tanára, az oroszországi cionista
mozgalom egyik legrégebbi vezére, aki a szovjetkor-
mánynak a cionizmussal szemben elfoglalt álláspont-
járól a következőket jelentette ki:

— A szovjetkormány még mindig eléggé szigo-
ruan kezeli a zsidó nemzeti mozgalom kérdését. A
legtöbb nemzetiség teljes önrendelkezési joggal bir,
iskoláikban saját anyanyelvükön taníthatnak és a
hatóságokkal is, ahol kompakt tömegekben élnek,
anyanyelvükön érintkezhetnek. A zsidó nemzeti
kisebbség még mindig nélkülözi ezeket a jogokat.
Legutóbb azonban már olyan közeledés történt
a kormány és a cionisták között, amely remélni
engedi, hogy a zsidó nemzeti mozgalom a jövőben
szabadabban fejlődhet. Egy megbeszélésen, amelyen
a cionisták képviselője és Schmidovits, a szovjet

végrehajtóbizottságának helyettes elnöke vett részt,
a következő követelések fölött folyt tanácskozás:

1. A kormány szüntesse meg a cionisták üldözését.
2. Engedje meg, hogy a zsidó nemzeti kisebbség hivatalosan használhassa a héber nyelvet és iskoláiban ezen a nyelven tanítathasson.
3. Könnyítse meg a Palesztinába való kivándorlást.

A szovjet megbízottja kijelentette, hogy a kö-
veteléseket mérlegelni fogják és hogy a kormány
általában revízió alá fogja venni a cionizmussal
szemben elfoglalt eddigi álláspontját. Egyidejűleg
elvbén hozzájárult már ahhoz, hogy Moszkvában
egy palesztinai kivándorlási iroda létesüljön.

A delegátusok legközelebb újabb tárgyalásokra
ülnek össze.

— **Csillag Teréznek szobrot emelnek.**
Budapestről jelentik: A Nemzeti Színház tagjai el-
határozták, hogy Csillag Teréznek a napokban el-
hunyt kiváló színésznőnek szobrot emelnek a színház
előcsarnokában.

— **Besarábiában és Bukovinában is
szomorú eredménnyel végződtek az éret-
ségi vizsgák.** Bukarestből jelentik: „A Neamul
Romanesc“ foglalkozva az érettségi eredménnyel, írja,
hogy az eredmények nemcsak Erdélyben, hanem
Besarábiában és Bukovinában is elszomorították.
Csernovitzban például 166 jelöltet utasított el a
bizottság és csak 83-at fogadott el.

— **Nemzetközi antialkoholista kongresz-
szus.** Bukarestből jelentik: Genfben szeptemberben
nemzetközi antialkoholista kongresszus lesz, melyen
Románia nevében Dr. Gune egészségügyi államtitkár
fog részt venni.

— **Az utolsó pillanatban megakadályoz-
ták a bukaresti expresszvonat kiskiklá-
sát.** Bukarestből jelentik: A Tecuci állomáson
óriási szerencsétlenségnek vette elejét a tecuci
prefectura egyik tisztviselője. Az expresszvonat,
amely Bukarest felé tartott, teljes sebességgel el-
hagyta Tecuci állomást, annak ellenére, hogy a vo-
non szemben az expressszel egy tehervonat jött
Tecucira. A prefektúra tisztviselője véletlenül éppen
az utolsó pillanatba észre vette a veszélyt és jel-
zéssel megállította a vonatokat s így elejét vette a
katasztrófának. Penescu Constantin forgalmistát
azonnal letartóztatták és az új vasúti rendelkezések
értelmében eljárás indult ellene.

— **Miért lett a Zöldkönyvből emlékirat.**
Bukarestből jelentik: Egyes lapok szerint a
Zöldkönyv címét a külföldi pressziójára változ-
tatták át emlékirattá. A lap szerint a dosszé-
ken, amelyekben az adatok össze vannak
gyűjtve, rajta van ez az írás „Adatok a Zöld-
könyvhez.“

* **Százezreket vonz Aradra a butoripari
kiállítás,** amelyet augusztus 1. és 10-ike között
az aradi országos árumintavásár keretein belül ren-
deznek meg. Bár még az előkészületek kezdetén
állanak a vállalatok, máris országsszerte elterjejt a
híre annak a látványosságának, amelyet az aradi
butoripari kiállítás jelenteni fog. A vállalatok nagy
áldozatkészségével berendezett lakások, felejtethetlen
benyomásokot fognak kelteni a nézőben, akik az
ország legkülönbözőbb vidékeiről tömegesen keresik
fel az aradi országos árumintavásárt, hogy a butor-
ipar eme reprezentatív megnyilatkozásának meg-
tekintését el ne mulasszák.

— **Meghalt a római Fórum ásatásai-
nak vezetője.** Rómából jelentik: Doni, a világ-
hírű olasz archeológus, tegnap hetvenkétéves korá-
ban meghalt. Doni volt az, aki a római Fórumot
kiásta és restaurálta.

* **Dollár, angol font, svájci frank, román lej
készpénzt kihelyezi budapesti bérházakra és
magyarországi mezőgazdasági nagybirtokokra
I. helyű jelzálogbiztosítékkal évi 32% kamat
mellett Magyarország békebeli legtekintélyesebb,
tőkelegerősebb és legmegbízhatóbb bankja: a
Róth Bank jelzálog-osztálya Budapest, VI.,
Vilmos császár-ut 45. Alapítási éve: 1906.**

* **Orvosi hír.** Dr. Rosenberger József kül-
földi tanulmányutjáról hazaérkezve, börtgyógyászati
és kozmetikai rendeléseit Piata Mihaiu Viteazul
(v. Széchenyi tér) 23. szám alatt megkezdte. Ren-
del d. e. 10—12 és d. u. 3—6-ig.

Dr. COSMUTZ szanatóriuma
Cluj-Kolozsvár, Fellegvár.
Klimatikus gyógyhely egészségügyi
betegek számára. Diétás szanato-
rium cukorbetegék, ves-baj so-
kó-zvényesek részére. **Vizgyógy-
intézet, elektromos kezelés.** Na-
ponta hétszer étkezés allandó
orvosi felügyelet. Napi ellátás
350 lej. Orthodox konyha.

Nagy
barisnyavásár
melyen lezállított árral.

Kötött barisnya min- den színben	lei	25
Flohr-barisnya minden színben	lei	53
Muszlín barisnya divat- színben	lei	69
Cérna-muszlín minden színben	lei	98
Selyemfátyol barisnyák minden színben	lei	125

BLATT
FÖTRR 18
Divatcikkekben és költőművekben óriási választék.
A legjobb barisnyák csak BLATT-nál kaphatók!

PODOL ideális
lábapoló
szer,
szér,
izzadó és egészséges lábnak egyaránt fontos. A leg-
magasabb lábápolást is azonnal szünteti. Lábégés-
tyakszemet, bőrkeményedést elmulasztja s am illett a
lát ne u sá itja, hanem puhán tartja. Ár 30 lej.
Kapható gyógyszer-tárakban és drogueriában.
Készít: Csanda gyógyszer-tár, Oradea Mare.

KOZGAZDASÁG

Uj kiviteli illetékek

Heves viták a legfőbb vámbizottság ülésén

(Bukarest, július 11. Az Új Kelet tudósítójától.) A legfőbb vámbizottság tegnap este ülést tartott Bratianu Vintila pénzügyminiszter elnöke mellett. Az ülésen rendkívül heves viták folytak ki a gabona kiviteli illetékének megállapítása körül. Az elhangzott felszólalások a kormány álláspontja ellen irányultak. Hosszas vitatkozás után a legfőbb vámbizottság a következő vámrédukciónak járult hozzá:

Ökör kiviteli illetéke darabonként hatezer lej. Berbécs (birka) kivitele teljesen szabad, 120 lej vámilleték mellett. Ló vámtaxája fejenként tízezer lej. Konzervált és friss vágóthús kilogramonként 8 lej. Motorolaj vagononként 1500 lej. Kátrány vagononként 1000 lej.

A bizottság ezután foglalkozott a gabona kiviteli különböző javaslatokat tették. Az előterjesztett javaslatok közül az egyik 10, a másik 15 és a harmadik 30 ezer lejben kívánja megállapítani a buza vagonjának kiviteli illetékét. A bizottság elnöke kijelentette, hogy a javaslatokat a kormány elé fogja terjeszteni és azután újból összehívja a bizottságot.

Nyolcmilliárdos fizetési képesség a magyarországi textilpiacon

Fizetésektelen lett a budapesti Bächer Textilipari R.-T.

(Budapest, július 11. Az Új Kelet tudósítójától.) A magyarországi textilipari vállalatok a súlyos pénzügyi viszonyokat eddig jól állták, mindössze egy nagyobbarányú fizetési zavar fordult elő. Tegnap azonban a textiliparban is egy nagyszabású, a szerény méreteket jóval túlhaladó inzulencia került napvilágra. Az inzulens a Bächer Testvérek Textilipari Rt., melynek tartozása több mint nyolc milliárd korona, mivel szemben mindössze négy milliárd vagyon állapítható meg.

A vállalatot Bächer Károly vezérigazgató és fivére, Bächer Oszkár 1922-ben alapították, az eredeti részvénytőke kétfélmillió volt, amit fokozatosan tízmillióra emeltek. Miután a Bächer testvéreknek a textilipari vállalat fejlesztéséhez nem volt elegendő pénzüg, az igazgatóságba csupa jónévű tőkepénzest és vállalati igazgatókat választottak be. Így a vezetőségben helyet kapott Bächer Károlyon és Oszkár kivül Epstein Egon, a bécsi Hermes Bank elnöke, Rothmüller Lajos, a róla elnevezett osztrák részvénytársaság vezérigazgatója, Schwarz Gyula bankigazgató, Barcsa Lajos, a Pesti Hengermalom vezérképviselője. A felügyelőbizottsági tagsági helyeket is vezető emberekkel töltötték be.

A vállalat különösen a külföldön nagy hiteleteket vett igénybe és úgy látszik, már az első ültetév sem váltotta be a hozzá fűzött reményeket, mert a társaság veszteséggel dolgozott. A válságot a tavaly ősszel fellépett hitelkrisis állandósította, Bächer Károly vezérigazgató hónapokon át folytatott Budapest és Bécsben tárgyalásokat a társaság megmentése érdekében, ezek a tárgyalások azonban nem vezettek eredményre. Az utolsó hetekben a vezetőség már csak abban reménykedett, hogy a pénzintézeteknél és magánosoknál fennálló hitelkontingenst továbbra is fentarthatja és a fizetési képességet elhalasztja. A hitelezők azonban utóbbi hetekben moratórium helyett egymásután mondták föl a kölcsönöket, a vállalat fizetési kötelezettségeinek nem tudott eleget tenni és a fölmondások teljesen immobilizáltak. Miután újabb tőkét az osztrák érdekelttség sem volt hajlandó a Bächer Textilipari Rt. rendelkezésére bocsátani, a társaság vezetősége kénytelen volt az inzulenciát bejelenteni. A cég a hitelezőknek negyvenszázalékos egyezséget ajánlott föl.

A zárórendelet nem vonatkozik az iparosokra. Bukarestből jelentik: A munkügyi minisztérium ma nyilatkozatot adott ki, amelyben felhívja a munkaszünetről szóló törvény végrehajtásával megbízott hatóságok figyelmét arra, hogy a hétköznapi záróakra vonatkozó rendelkezése nem vonatkozik a nagy-, vagy kisipari üzemekre, hanem kizárólag a a törvényben foglalt kereskedelmi cégekre. Az a rendelkezés tehát, amely a déli és esti záróra vonatkozik, nem érinti a nagy- és kisiparosokat. Erre a nyilatkozatra azért volt szükség, mert egyes végrehajtó hatóságok a törvény vonatkozó részét tévesen magyarázták és kötelezték az iparosokat a záróra pontos betartására.

Zsákolatlan gabona vasúti szállítása. Bukarestből jelentik: A CFR. vezérigazgatója ma rendeletet küldött szét, amelyben tudomására hozza a rakodó állomásoknak, hogy gabonát nem csak zsákolat állapotban, hanem vagonba öntve is felvehetik szállításra.

Háromszázmillió dollárral csökkentik az adókat Amerikában. New Yorkból jelentik: Az Egyesült Államok büdseje igen nagy fölösleggel zárult és a gazdasági év mérlege hihetetlen föllendülésről és jólétről számol be. Az országban a munkanélküliség a minimumra redukálódott és az üzemek produktivitása lényegesen nőtt. Nagyban hozzá fog járulni a helyzet további javulásához, hogy a kormány legújabb határozata szerint háromszáz millió dollárral fogja az adókat és ezek között elsősorban a kereskedelem terheit enyhíteni.

Szigoruan ellenőrzik a forgalmi és luxusadó bevallásokat. Bukarestből jelentik: A pénzügyminisztérium ma rendeletet küldött szét, hogy a kereskedelmi vállalatoknál, amelyek forgalmi adófizetésre vannak kötelezve, szigorú ellenőrzést kell gyakorolni a visszaéléseket megelőlni. Hasonló szigorú intézkedéseket adott ki a luxusadó ellenőrzésére. Főleg azt ellenőrzik, hogy a vevőknek és fogyasztóknak a luxusadóigazolványokat a kiadott blokkokból szolgáltatassák ki.

Kibocsátják az új francia kölcsönkötvényeket. Párisból jelentik: A napokban jelent meg Franciaországban az új járadék-kibocsátásáról szóló hirdetmény. Az új kölcsönkötvények mindazokat az előnyöket élvezik, mint a többi állami kibocsátások. A félévénként esedékes kamatszélvények értéke nem lehet kevesebb, mint két frank, a kötvényt magát pedig az utolsó félév szelvényértékének ötvenegyszeresén váltják be. Az új kötvényeket olyan árfolyamon bocsátják ki, hogy száz frank négy járadékfrankkal egyenlő. Az állam a kötvények beváltására vonatkozóan azt a kötelezettséget vállalja, hogy a frank kurzusát az angol fonthoz viszonyítva 1:95 arányban minden körülmények között betartja. A kötvények névre szólnak és kibocsátásukat július 20-án kezdik meg.

Módosították az iparkamarai törvényt. Bukarestből jelentik: A „Monitorul Oficial” mai száma közli a kereskedelmi és iparkamarák reorganizálásáról szóló törvény 3. és 6. szakaszának alábbi módosítását. A kereskedők csoportjába csztardék be mindazok a kereskedő kamarai tagok, akár városiak, akár pedig községbeliek, akik tízezer lejnél

kisebb kamarai adót fizetnek és a bukaresti kereskedelmi és iparkamarához tartoznak. A többi kamarához tartozók (tehát a kolozsvárihoz is), ha ötezer lejnél kisebb kamarai adót fizetnek. Kisiparosoknak deklarálások azok, akik husz munkásnál kevesebb munkást foglalkoztatnak, vagy akik a bukaresti kamarához tartoznak és tízezer lejnél, illetőleg egy másik kamaránál ötezer lejnél kisebb kamarai adót fizetnek.

Ma van a kolozsvári Sfatul közgyűlése. A Kereskedő Tanács vezetősége ismételtén felhívja a tagok figyelmét arra, hogy az egyesület ma, vasárnap d. e. 10 órakor tartja meg saját helyiségében ez évi közgyűlését. A közgyűlés, miután most másodizben van összehívva, a tagok megjelenési számára való tekintet nélkül meg lesz tartva.

A Depositenbank kényszeregyezése. Bécsből jelentik: A kereskedelmi bíróságnál ma fejezték be a Depositenbank kényszeregyezési ügyének tárgyalását. A hitelezők háromnapos szavazás után elfogadták a bank kényszeregyezési ajánlatát.

TŐZSDE

Július 11-én

A lej: Zürichben 252.62, Párisban 10.20, Budapestben 348, Bécsben 347.

Kolozsvár. Változatlanul lanya a devirapiac. A kereslet tartozkodó. Az árfolyamok a következők:

Bécs 29.30 - 29.50, Prága 6.16 - 6.20, Budapest 332 - 335, Páris 9.90 - 10.00, Zürich 40.40 - 40.60, Newyork 207.00 - 209.00, London 1016 - 1019, Milánó 8.75 - 8.85.

Zürich. Zárlat: Berlin 122.62, Amsterdam 206.40, Newyork 515.12, London 2504.00, Páris 2420.00, Milánó 1935.00, Prága 1525.00, Budapest 72.55, Belgrád 9.05, Bukarest 252.50 - 252.62, Varsó 98.62, Bécs 72.50.

Bukarest. Devizák: Páris 9.80, Berlin - London 10.14, Newyork 208.00, Milánó 7.74, Zürich 40.50, Bécs 29.80, Prága 6.20, Budapest -.

Bukarest. Valuták: Napoleon 790, német márka 50.00, leva 1.46, török líra 115, font sterling 1010, francia frank 10.30, svájci frank 41.00, olasz líra 8.00, drachma 3.50, dinár 3.60, dollár 210.00, lengyel forint 40.00, osztrák shilling 31.00, magyar korona 30.00, cseh korona 6.30, belga frank 9.80 holland forint 86.

Ha művészi kivitelű fa-, vas- vagy réz-
butort, zongorát
akar venni, ne sajnálja az utat! Marosvásárhelyre és tekintse SZÉKELY ÉS RÉTI
ERŐLÉRSZÍ BUTORGYÁR RÉSZV. TÁRS. butortermék, asztalok furnázások legelőcsöbbsen itt szerzhetik be

Prima **tűzifát**
vággenként, öleként vagy aprítva, kereskedőknek és fogyasztóknak legutányosabban hazánk szállít: Staruinta Romaneasca S. A. faosztály Cluj P. t. Unirii 20. 229. Telefon 804.

Gyomorhélzavaroknál, felfúvódásnál, telbőfőségésnél, étvágytalanságnál 1-2 pohár természetes „Ferencz József” keserűviz alaposan kitisztítja az emésztés utjait. Közkórházi jelentésekben olvassuk, hogy a betegek a Ferencz József-vizet nagyon szívesen isszák és általánosan dicsérik. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Már csak **20** száza **100** lejt
Kolozsvárt

leért csaknem kettőmilliót érő kis uradalom tulajdonosává lehessünk! Sorsjegyek kaphatók mindenhelybeli pénzintézetnél, valamennyi fodrászteremben és üzletben, Kozhasznu Tkp.-ban (Cal. Victori-i 3.), ahol postai rendelések is eszközölhetnek. Vidéken: N. Várad, Máramaros-Sziget, N. Bányás, Nagykároly, Szatmár, Tassád, Zilsb, Sz. Somlyó, Zsibó, D. s, Bezerce, Szamcsujvár, M. Váárhely, Csikszerecs, Kézdivásárhely, Barót, Ditró, S.-Szentgyörgy Kovászna, Szászrégen, Brassó.

az első
Lemondott f
bizottság
(Cluj-Kolo
tól.) A koloz
szakosztálya te
felhalmozott úg
szezonzáró ülés
intézték a mul
vélté a bizotts
le is mondtak
Mitter dr.-ral.
a következő tu
Mindenekel
határozatot és
14-ig bezárólag
letén nyilván
büntetés terhe
Ezután a m
ügyét intézték
körülmények k
lesz az elsősz
a KMTE-t, m
tályból kiesett
a másodosztály
elsőosztályba.
ha a vidéki eg
a kolozsvári m
esetben ugyan
felveszik az el
A játékosig
nyári iskolasz
pott játékneg
KKASE-ba.

Miután ezé
Mitter Valér el
pillantást vetet
Ebből a beszár
ülést tartott, u
ság és a Comi
Romulescu áll
kálatait a Com
ahelyett, hogy
azt diktálja, h
szöni a tagokn
és közli, hogy
riolán dr. prof
kének, melyben
A bizottság
vallotta magát
dottak.
A legintenz
bizonyon nem
sportviszonyok
Hisszük, hogy
megoldást és n
nak, nem kerü
illetve meneszt

A Victori
A Victoria 19
rendez, melyen
is indul.

Keresk
Tartó
valamin
saját gyártr
Hoffr
Kiséreljen m

Fontos!
kaphatók az u
előgítésére, b
osztályra, vas
tia Wagon

Ardeess

1925 július 13

és a bukaresti...
...kamarai adót...
...kamarai adót

Sfatul közgyű-
...
...közgyűlését. A
...össze-

szeregyezse.
...
...háromnapos

E

risban 10-20, Buda-

anya a devirapiac.
...folyamok a követ-

16-6-20, Budapest
Zürich 40-40—
00, London 1016—

122-62, Amsterdam
London 2504-00, Páris
1525-00, Buda-
Bukarest 252-50—
250,

Páris 9-80, Berlin
York 208-00, Milánó
29-80, Prága 6-20,

napoleon 790, német
örök lira 115, font
10-30, svájci frank
achma 3-50, dinár
forint 40-00, osztrák
30-00, cseh korona
forint 86.

ngorát
helyre és tekintse
RÉTI
SZV-TARS. butortermek,
csőben itt szerzhetik be

zifát
...
...229. Telefon 804.

aroknál, föl-
...
...József-
...ke-
...észtíja az emésztés
...teésekben olvassuk,
...erenz József-vízét
...ák és általánosan
...yszertárakban, dro-
...etekben.

osává lehessünk!
...
...Vidéken:
...Sz. Somlyó
...Barót,

A KMTE kiesett az elsőosztályu bajnokságból

Lemondott futballintéző-bizottság. Az intéző-bizottság szenzációs szezonzáró ülése

(Cluj-Kolozsvár, július 11. Saját tudósítónktól.) A kolozsvári Comitetul Regional labdarúgó szakosztálya tegnap este rendkívüli ülést tartott a felhalmozott ügyek elintézésére. Az ülés egyébként szezonzáró ülés is volt egyúttal, mert véglegesen elintézték a múlt évi bajnokságot. Ezzel bevezették vélt a bizottság misszióját és emiatt egyhangulag le is mondták az összes tagok, élükön az agilis Mitter dr.-ral. A nagyfontosságú ülésről egyébként a következő tudósításunk számol be:

Mindenekelőtt a nyári futball tilalomról hoztak határozatot és kimondták, hogy e hó 15-től aug. 14-ig bezárólag a kolozsvári kerület egész területén nyilvános futballmérkőzést játszani szigorú büntetés terhe alatt tilos.

Ezután a múlt évi bajnokság sokat hányatott ügyét intézték el. Kimondták, hogy a jelenlegi körülmények között a jövőben is csak 8 egyesület lesz az elsőosztályban. A szabályoknak megfelelően a KMTE-t, mint az utolsó helyezettet az elsőosztályból kiesettnek nyilvánította. Helyette az RMSE a másodosztályu bajnokság győztese kerül be az elsőosztályba. Ezen csak akkor történik változás, ha a vidéki egyesületek közül nem neveznének be a kolozsvári másodosztályu bajnokságba. Ebben az esetben ugyanis a többi kolozsvári egyesületet is felveszik az elsőosztályba.

A játékosigazolások során Deutsch Simi a nyári iskolaszünet idejére a Haggiborba kapott játékgengelyt, Soos (Academia) pedig a KKASE-ba.

Miután ezeket a munkálatokat elvégezték, dr. Mitter Valér elnök emelkedett szólásra és visszapillantást vetett a bizottság elmúlt évi működésére. Ebből a beszámolóból kitént, hogy a bizottság 26 ülést tartott, ugyanekkor pedig a fegyelmi bizottság és a Comitetul Regional alig 3-at, illetve 5-öt. Romulescu állapítja meg, hogy a bizottság munkálatait a Comitetul Regional állandóan akadályozza, ahelyett, hogy elősegítse. Epen ezért lelkiismerete azt diktálja, hogy missziójáról mondjon le. Megköszöni a tagoknak, hogy segítettek a munkálatokban és közli, hogy a mai nappal levelet ír Tatár Coriolan dr. professzornak a Comitetul Regional elnökének, melyben bejelenti lemondását.

A bizottság többi tagja azután szolidárisnak vallotta magát Mitter dr.-al és vele együtt lemondottak.

A legintenzívebb futballszerv lemondása minden bizonnyal nem sokat fog használni a kolozsvári sportviszonyoknak, melyek így is eléggé ziláltak. Hiszük, hogy Tatár professzor megtalálja a helyes megoldást és megfelelő elégtételt adva a bizottságnak, nem kerül sor az új bizottság megválasztására, illetve menezésére.

A Victoria házi-tenniszversenyt rendez. A Victoria 19-én és 29-án házi tenniszversenyt rendez, melyen számos ismert volt KAC tenniszező is indul.

Kereskedők figyelmébe!

Tartós munkás- és gépész-ruhák, valamint női és férfi fehérneműket, saját gyártmányomat, jutányos áron ajánl **Hoffmann Ferencz** TOPLITA-ROMANA

Kisérleljen meg egy próba minta-csomagot!

Szíves tudomására hozom igen t. vevőimnek és a nb. köön- **szabóüzletemet** Jókai-utca 7. ségnek, hogy **szabóüzletemet** sz. alól Calea Regele Ferdinand (Wesselényi-u.) 22 szám alá helyeztem át **Vogel Jakab**, térfiszabó.

Fontos! Menetjegyek Fontos!

kaphatók az utazóközönség kényelmének teljes ki-
...
...szálloda.

Ürdessen az Uj Keletben!

Önt meg akarják léveszteni,

ha dobozban és csomagban olyan pótkávét ajánlanak, mely a valódi Franck-hoz külsőleg hasonlít ugyan, de mégsem a valódi Franck, hanem ennek csak megtévesztő utánzata. Ha az egyedül valódi Franckot akarja, akkor csak olyat fogadjon el, amelyen gyári jegyünk a kévéradáló és teljes aláírásunk:

Franck Henrik Fiai található.

Lebovits Béla

huscarnok és szalámigyára Cluj, Str. G. Barijia 8. - Telefon 354.

(vult Malom-u.) Ajánlja elsőrendű szalámi gyártmányait lego esőbb napi árban. Post i megrendeléseket pontosan eszközök. Viszonteladónak nagy árkedvezmény. Friss libazsír bármilyen mennyiségben kapható. Árjegyzék és **הכשר** kívánatra ingyen.

Moulin Rouge

Bukarest, Bul. Elisabeta No 25.

Megnyitotta legszebb

amerikai terraszát

az ötödik emeleten. Legpompásabb kilátás. Variete színház Elsőrangú étkező, két zenek. 1 árak. A legkellemeset sarnok. Nyitva reggelig.

Sportolók!
A régi jólismert és megbízható sportruháznál **Ioan Darlau, Bukarest, St. Academiei** Rendkívüli olcsó áron kerülnek eladásra: labdák, bokszkesztyűk és cipők

Chrom futball-labda, belső gumival.....	Lei 200
Chrom futball-labda, belső gumi-val.....	" 260
Chrom futball-cipő.....	" 400
Belső gumival.....	" 50
Lábszárvédő.....	" 80

Ugyesintén bármily sportfelszerelés és javítások. Tegyen egy próbarendelést és meg fog győződni az elsőrangú minőségről. — Árjegyzék ingyen.

Kérjen mindenütt

PIERRE

borotva-pengét.

A legjobb fémkeverék, a legtökéletesebb gyártmány. Ga. antált minőség. 1900

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET

Filmszínház a Szinkörben. Még csak néhány nap és nyári pihenőre mennek színészeink, de azért nem zárulnak be a Szinkör kapui. A négyheti színházi szünet alatt a szinkör igazán minden tekintetben mozgóelőadások tartására alkalmas helyiségeiben a Fundatia Culturala Principele Carol Cinematografiai osztálya fog raponta sorozatos előadásokat tartani. A Fundatia Carol magas kulturális tekintetek szemellett tartásával állította össze programját. A világ legnagyobb filmalkotóit és filmremekait fogja e mozgóban bemutatni, amely attrakciók most jelentek meg és más városokban csak az őszi szezonban fognak futni. A legszebb reményekkel nézzünk a Fundatia Culturala ezen vállalkozása elé.

A színházi iroda közleményel

Körösladányi telepítikus és szuggeszciós mutatványai. Szombaton este fél 9-k r, valamint vasárnap délután félhat órákor és vasárnap este fél 9 órákor a híres telepítikus mester, Körösladányi fog bűmulatos új mutatványokkal a Magyar Színházban fellépni. Az előadásokat a szokásos esti helyárrakkal tartják meg. Az előadás bevételeinek e y része a román újságírók Sajtó-Otthonának támogatását fogja gyarapítani.

Magyar Színház heti műsora

Vasárnap d. u. fél 4-kor: Nótás kapitány [Lendvai Böske, Szabó Ica vendégjátékával, mérsékelt helyárrakkal. Sorozat 284]
Vasárnap este fél 9-kor: Ezüst-irány [Operett-repriz, új betanulással és új szereposztással, Karácsonyi lívível, Neményi Lívivel, Tompa Bélával, Bányász Ist.ánnal. Sorozatszám 235]
Hétfő: Ezüst-irány [Sorozat 236]
Kedd: Tocs: [Kelmay Ilona és Vajda László vendégjátékával, rendes helyárrakkal, sorozat 287]
Szerda: Csárdaskirálynő [Operett-repriz, Karácsonyival, Neményivel, Tompával, Ihászszal, sorozatszám 288]
Csütörtök: Pillangó főhadnagy [Pintér Böske vendégjátékával, Bányász István bucsufőllépésével. Sorozat 289]
Péntek: Három grácia [Az idei évad utolsó előadása a szüniés előtt. Sorozat 290]

Július 18-tól kezdődőleg a színházi előadások szünetelnek
Szombat d. u. 4-kor: Izso Miklós színész-növendékinek nyilvános vizsgálati előadása. (Sorozat 291)
Szombat este fél 9-kor: Körösladányi György telepítikus mutatványai. (Sorozat 292)
Vasárnap d. u. fél 6-kor: Körösladányi szuggeszciós mutatványai. (Sorozat 293)
Vasárnap este fél 9-kor: Körösladányi telepítikus és szuggeszciós mutatványai (Sorozat 294)

Mozgók műsora.

Select-mozgó. Vasárnap, július 12. A mai gazdagok. Szenzációs szalon trag komédia 6 felvonásban. Fő szerepben a nagy német művész: Werner Krauss és Lee Parry.
Urania-mozgó. Vasárnap, július 12. Maciste Imperatore. Szalendráma 7 felvonásban. Főszerepben Maciste.
Apolló-mozgó. Vasárnap, július 12. Sámson az óriás. Szenzációs kalanddráma 6 felvonásban. Főszerepben Luciano Albertini Samsón.

Hölgyeim! Film kalapujdonosságok óriási választékban 350 lei minden formában. Régi filckalapokat 48 óra alatt formál és alakít az **"IDEAL"** kalapszalón, Cluj, Reg. Ferdinand 8. (Golyáruházszal szemben).

Rador 2418

Tacamul
ezüstárugyár
CLUJ
Str. Avram Jancu 8.
[v. Petőfi-utca]
Gyárt:
Erv eszközöket,
Szervizeket,
Disztárgyakat
stb.
Csak
viszonteladónak!
Telefon Nr. 482

APRÓHIRDETÉSEK

Magyari közlésnél egy szó 8-... vastagabb betűre 8 lej. Legkisebb apróhirdetés 30 lej, álláskeresőknek 30% kedvezmény. **Aradi hirdetések díja előre fizetésű.**

Üvegessegéd
képkeretező, épület üvegezés szonnali belépésre fölvetetik. Berkovits, Lupeni.

Irodának is alkalmas
különbejárati butorozott szoba kiadó. Értékzeni a Biazini család portásánál. 9405

Hiteltudósító
(Creditinformációs) irodánk részére megbízható, pontos és precíz kontrolllevezető tudósítók sürgős ajánlatát kérjük az ország minden részéből a szokásos díj mellett. Pénzvilág országos hiteltudósító iroda, Oradea-Mare, Str. Jokai 17. 9409

Szappan vas formák
800-1000 kg. tartalommal olcsón eladó. Rotbart Ede szappangyár, Oradea-Mare 9410

Tanulókat

felvezet a

Hunwald

üvegszolda és tükörgyár

Cluj, Str. Vlahuța (volt Bolyai utca) 3. szám

Pályázati hirdetés

Az oradea-marei I. r. Hitközség pályázatot hirdet a Zsidó Liceumnál betöltendő követendő tanári állásokra:

1. Román-német,
2. román-francia,
3. történelem-földrajz,
4. német-francia tanszakokra.

Fizetés az állami tanárokéval egyenlő. A kellően felszerelt pályázati kérvények f. é. augusztus hó 15-ig az oradea-marei Zsidó Liceum igazgatóságához címzendők. A pályázók csak román állampolgárok és románul jól tudó tanárok lehetnek. Oradea Mare, 1925. július 8 án.

Dr. Szilas Izidor, igazgató.
Dr. Kabos Béla, isk. biz. elnök.

A ma legátfogóbb, legtudatosabb, legszélesebb skálájú írójának

Wells-nek művei

magyar nyelven:

Fölszabadult világ	100
Az új Machiavelli I-II.	400
A szerelem és Lewishám ur	200
A szenvedélyes barátok	240
Dr. Moreu szigete	180
Házasság I-II-III.	440
A világ története	300
Az időgép	100
Világok harca	120
Emberistenek	150
Bealby	120
A civilizáció megmentése	110

Kaphatók az **Uj Kelet könyvosztályában.**

Szives tudomásra hozom a n. é. közönségnek, miszerint

férfi szabóüzleletem

Piata Cuza Voda (volt Boeska-tér) 10 szám alól Strada Iulia-Maniu (volt Szentegyház u) 4 szám alá helyeztem a n. é. közönség szívet pirtfogását kérve, vagy k

9392 Nagy Vilmos

Mosse hirdetés

Aradi

árumintavásár

és butorkiállítás

1925. aug. 1-10.

75% utazási kedvezmény.

Gazdasági kiállítás. Koncertek, theatricalis szórakozások és rádió. Sportesemények és ünnepségek. Országos kongresszusok és nagygyűlések stb.

Vaságyakat

kórházak és intézetek részére, tüzeti acélredőnyöket, gépes és önműködő épület és malakatos munkákat legolcsóbban szállít

napellenzőket

Izsák Antal lakatos, Cluj, Str. Gh. Baritiu No 12. (volt Malou utca) R. Mosse 1211

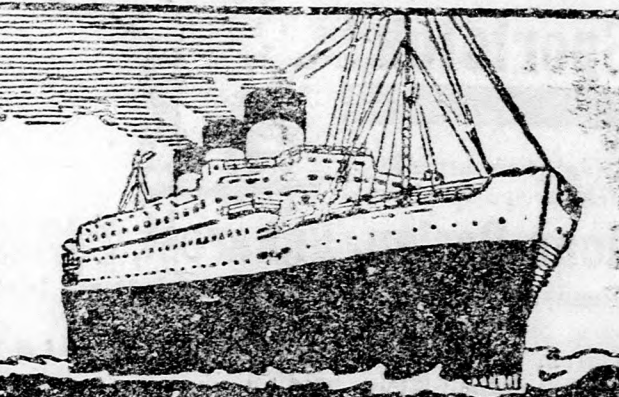
Tennisz

nadrág, lüster sacco, vászon ruhák

Neumann M.

üzég

Cluj, Piata Unirii No 14.

Luxusutazás - Gyorsutvonalak a francia kikötőkből:

New-York - Canada
Cuba - Mexiko
Venezuela - Haiti - Antillák
Marsceco - Algir - Tunisz
és más kikötőkbe.

Információkkal és jegyekkel szolgál:
„SARNIA” S. A. Bucurest.
Pasaport Comédia
Táviratcím: Transatbuc.
Rador 259

Természetes ásványvíz.

Celestin

Grand-Grille

Hopital

Okakodjunk az utánzatoktól. Vichy-Etat só lugsavas, emészthető víz házi elkészítésé. Vichy-Etat pastillák erős után elősegítik az emésztést.

Használjunk kizárólag

PLANTOL

legjobb nővényszirt, mert ez ilszta, egészséges és kiadós!

Főtisztelendő Fuchs Benjámín nagyváradi főrabbi felügyelete alatt készült, szigorúan ortodox rituális előírás szerint.

Képviselet: **HARTIG & HIENZ Cluj**
Str. Julia Maniu 8. Telefon 1-18.

Mégis csak legjobb a késnélküli

„RASOL IDEAL”

borotváló por amely az ország legrégebbi gyártmánya, mely most újonnan átpreparálva az arcotnem marja és kellemes hatást hagy utána.

Okakodjunk az ártalmas utánzatoktól. Csak az „IDEAL” felírással valódi.

Reszling József fodrász

Cluj, Calea Reg. Ferdinand 30.

Tüzi-játékok

állandóan raktáron

Árajánlatot készséggel küld

Emil Schuster, Cluj

Rador 2450

Luxusutazás - Gyorsutvonalak a francia kikötőkből:

New-York - Canada
Cuba - Mexiko
Venezuela - Haiti - Antillák
Marsceco - Algir - Tunisz
és más kikötőkbe.

Információkkal és jegyekkel szolgál:
„SARNIA” S. A. Bucurest.
Pasaport Comédia
Táviratcím: Transatbuc.
Rador 259

Természetes ásványvíz.

Celestin

Grand-Grille

Hopital

Okakodjunk az utánzatoktól. Vichy-Etat só lugsavas, emészthető víz házi elkészítésé. Vichy-Etat pastillák erős után elősegítik az emésztést.

Szerkesztőség hivatal és nyol
Kis-Kolozsvár, St.
Pop. (Brassay-ut)
Telefon: Szerkesztőség
Kiadóhivatal
Zs. N. Sz. —
Kéziratok kizárólag szerkesztőséghez kerülnek. Kéziratok adnak vissza

1925 július 14

Az elége

Azt mondják, hogy a hatalom adott, a nyol zonyos, hogy a gondviselés, a mért, mint amer talnoknak, mond Anghelcsu min hoz szükséges es ajándékozó kedv sebb tulajonság és egy görög bö és bölcseséget logtatta meg a sulyozta, hogy meg van eléged nyével.

Humoros kij szük, hogy a solygás, jelen es vedő szülők kö niszter urnak. ha figyelembe v némelyikét a ma beletörődés jelle

Mindezen h ur az „egészsége mondván: jó legalább az egy nos és felkészül is humor, hanem Mert ha humor káztatná meg a a szellemi és vizsga és a köz mennyiség hatá

A mai köz egymásrahalmoz ki, anélkül, hog jellem kialakul az eseteknek b mege bizonyítja középiskolában gezték tanulmá mindjárt felül zépiskolai diáko

Majdnem b niszter ur külö niszteri székbe és bölcsességét, szerezte meg, való tulajdonsá iskolákban. A zépiskolai iskol teremnt inkább rektívákat ad mint látható. A fenti okoknál

De nem in Hasonló perce nyokra való Európa egytele tatni. Már ped ur saját hazája génységi bizo akar törekedni ne a hasznos l

Ezek az ér a miniszter ur mes intencióka a források, ha mely különös kedves vagy r fák virágait. I ter ur humora igazság, hanem elő, melyen n szatiri jellege. szatirikus ered a szatira a sze és szülőknek,